

Finansdepartementet, Skattelovavdelingen

postmottak@finans.dep.no

Landbruks- og matdepartementet, Landbrukspolitisk avdeling

postmottak@lmd.dep.no

Vår ref.:

05/352.1-04 DKØ

Deres ref.:

00/948 SA GHD/rla

Dato:

9. februar 2005

Høring - Utenlands bearbeiding (Forskrift om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet)

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev datert 16. desember 2004.

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening tok våren 2000 i møte med SLF og LD opp spørsmålet om en burde vurdere en endring av ordningen med utenlands bearbeiding av landbruksvarer. Bakgrunnen for vår henvendelse, var at vi så at ordningen i visse tilfelle ga en unødvendig høy tollsats, mens den i andre tilfelle kunne medføre utilsiktet konkurransevridning til ugunst for bedrifter som benyttet norske råvarer i produksjon i Norge, og til ugunst for norsk landbruk.

I møte i Kontaktutvalget næringslivet-tollvesenet 22. mai 2000 ble det så meddelt oss at det ville bli nedsatt en arbeidsgruppe mellom TAD og SLF som ville få i oppdrag å fremme forslag til endring av ordningen. I det etterfølgende arbeidet ble NBL involvert på en grundig måte, og vi vil gi ros til myndighetene, for den åpne kommunikasjon man har hatt med berørt næringsliv i en teknisk ganske komplisert sak.

Våre erfaringer med ordningen, både fordelene og ulempene, er grundig gjennomgått i vårt brev til Statens Landbruksforvaltning datert 15. april 2002.

Det vises for øvrig til vårt brev til TAD og SLF datert 25. november 2003 (Utenlands bearbeiding - kommentar til forskriftsutkast) og vårt brev til SLF datert 5. mars 2004 (Utenlands bearbeiding - spesifikke spørsmål)

Generelt

Ordnungen kalt utenlands bearbeiding, er en av flere ordninger som gjør det mulig for norsk næringsmiddelindustri å konkurrere med industrien i Europa. Det er avgjørende for industrien at ordningen ikke ved endringene blir ubrukelig. Det nye regelverket bør ikke begrense bruken av ordningen ut over det som følger av at man sørger for riktigst mulig tollniv , og derved hindrer en utilsiktet konkurransevridning. Det er vesentlig for NBL at endringen av ordningen ikke medfører at den blir unødig administrativt tyngende for bedriftene - og at endringen sikrer det som opprinnelig var hovedgrunnen til at vi tok opp spørsmålet: et behov for reduksjon eller fjerning av tollsatsen ved utenlands bearbeiding av bare, eller i det alt vesentlige, norske råvarer.

NBL registrerer at man i foreliggende utkast har fjernet tidligere forslag til en formålsparagraf. NBL ønsket en klarere understreking av det industrielle perspektivet i formålet enn det som fremgikk av tidligere utkast. Så sant dette industrielle fokus beholdes av departementene, har NBL ikke innvendinger til at man ikke inkluderer en formålsparagraf i forskriften. Ved lesning av høringsnotatet f r man imidlertid en følelse av at det ikke er industrien som skal ivaretas. Når det for eksempel sies at ”Kravene som stilles i   3 er begrunnet i de spesielle hensyn som gjør seg gjeldende ved regulering av utenlands bearbeiding.”, og det ikke finnes en formålsparagraf som fastslår hvilke hensyn man sikter til, samtidig som de krav det vises til oppleves av oss som urimelige (se nærmere om dette under kommentaren til å 3), ja da blir vi urolige. Vi minner derfor om hva som var vårt forslag til formålsparagraf i vår uttalelse den 25. november 2003:

Forskriften har til formål å legge til rette for at norsk næringsmiddelindustri gjennom utenlands bearbeiding kan konkurrere på det norske markedet. Bruk av utenlands bearbeiding skal sikre avtak av norske råvarer, samtidig som det skal tas tilbørlig hensyn til foredling av norske råvarer i Norge.

Vi ber om at man, selv om det ikke innføres noen formålsparagraf, i forbindelse med vedtagelsen av ny forskrift klargjør at industriens behov, sammenholdt med sikring av avtak av norske råvarer, er den fremtredende hensikt med ordningen.

Åpen høring av to sentrale spørsmål

Departementene har valgt å legge to spørsmål ut på åpen høring uten forslag til bestemmelser. NBL vil komme tilbake til disse spørsmål under de bestemmelser vi mener de bør høre hjemme, nemlig under å 5 (spørsmålet om toll på bearbeidingskostnader for basis landbruksprodukter) og under å 2 (spørsmålet om krav til nasjonal egenproduksjon)

I det første spørsmålet er flertallet av NBLs bedrifter av den oppfatning at det ikke bør legges toll på bearbeidingskostnadene for basis landbruksvarer. Andre er av en annen oppfatning, og NBL finner det vanskelig å komme med en klar anbefaling i spørsmålet.

NBL konkluderer i det andre spørsmålet med at

- det bør være krav til nasjonal egenproduksjon av næringsmidler, men ikke av samme vare, eller planer om snarlig oppstart av slik produksjon. Den beskrevne alternative formulering vil fjerne all utenlands bearbeiding av norske råvarer, og er fullstendig uakseptabel.

De enkelte paragrafer

  1. Virkeområde

NBL har ikke innvendinger mot den avgrensning som er foretatt i første og annet ledd.

Forholdet til konservesordningen

NBL finner det rimelig at den supplementsimport av b r som norske produsenter f r null toll på, og som er etablert som ordning for å sikre norsk produksjon, ikke kan benyttes til syltet yproduksjon i utlandet under ordningen utenlands bearbeiding. Vi er samtidig glad for at man tillater at pulp kan bli sendt ut for bearbeiding inn i andre typer produkter, som tas inn på et annet tollvarenummer.

I tillegg ber vi om at det vurderes om ikke norske, eventuelt i kombinasjon med importerte, bær og/eller grønnsaker som omfattes av konservesforskriften, også kan inngå i den nye ordningen om utenlands bearbeiding. Tollberegningen må selvsagt tilpasses, og regelverket utformes på en slik måte at norsk bør-/grønnsakproduksjon ikke rammes.

Begrepet tollsats

Flere steder i utkastet, og i ulike sammenhenger, benyttes begrepet "tollsats" uten nærmere angivelse av hva man mener. Så også her: "Forskriften kommer ikke til anvendelse for varer som i tolltariffen har tollsats som er fastsatt til null"

Vi går ut fra at det med begrepet "tollsats" i denne sammenhengen menes gjeldende tollsats for varer fra det land der bearbeidingen finner sted, dvs. at når landet har preferanseavtale med Norge, så er det preferansetollen som legges til grunn, og ikke ordinær tollsats.

Varer av samme kvalitet

NBL har tidligere pekt på behovet for å tillate bruk av "vare av samme kvalitet". Spørsmålet er overhode ikke berørt i høringsnotatet, til tross for at SLF tidligere spesifikt har spurt om vårt syn på dette.

NBL mener at vare av samme kvalitet bør tillates etter særskilt søknad.

NBL mener også at utførsel bør kunne tillates etter innførsel.

Norsk regelverk for innenlands bearbeiding tillater bruk av "vare av samme kvalitet". EUs regelverk tillater dette ved utenlands bearbeiding. Med de sterke reelle hensyn som er beskrevet nedenfor ber vi om at hjemmel for slik tillatelse nå tas inn i forskriften.

Kravet til en effektiv transport av varer med begrenset holdbarhet, går at utenlandsk bearbeiding blir vanskeliggjort, og i noen tilfeller umulig uten aksept for benyttelse av "varer av samme kvalitet". Dagens krav til produktivitet krever høy grad av utnyttelse av produksjonsanleggene, dvs en kontinuerlig produksjon uavhengig av råvaretilgang. Dette, i kombinasjon med utførsel av lettbederlige norske råvarer, går det tilnærmet umulig å benytte utenlands bearbeiding dersom kravet er at man skal finne igjen nøyaktig den samme råvare i varen som innføres.

I tillegg vil et krav om separat behandling av varene i visse tilfeller vanskeliggjøre og fordyre lagring av varene på det utenlandske anlegget. En del varer produseres for flere land i samme produksjonsserie. Dersom produksjonen skal foretas separat, basert på nøyaktig identifikasjon av de norske råvarene, vil dette g re det mindre aktuelt, og for noen bedrifters produkter helt uaktuelt, å nyttiggjøre seg bruken av utenlandsk bearbeiding

En del produkter har også en begrenset sesong i Norge. Det gir mulighet for utførsel av en større andel enn det som gjeninnføres i én periode, mens man i en annen periode har minimal eller ingen utførsel, og likevel fortsatt har innførsel. Utjevning må da skje med utenlandske råvarer.

Det kan både i slike og ovennevnte tilfeller også være behov for å regulere det utførte volumet ved utførsel etter at innførsel har funnet sted.

Som eksempel kan nevnes utførsel av norsk løk for produksjon av sprøstekt løk, som skjer på et rasjonalt anlegg der det selvsagt produseres kontinuerlig, og der det er tilnærmet umulig å garantere at det er identisk løk som kommer tilbake til Norge. Kort norsk l ksesong og relativt kort holdbarhet på råvaren, gir også behov for å kunne produsere med vare av samme kvalitet.

Med den sporingsn yaktighet det nå er på varene, burde kontrollen av at det utføres det volum som inngår i de innførte varer ikke by på problemer.

Vi ber derfor om at man i denne eller eventuell annen paragraf tar inn en bestemmelse som gir tillatelse til benyttelse av "vare av samme kvalitet" samt tillatelse til "utførsel etter gjeninnførsel" etter særskilt tillatelse gitt for det enkelte produkt.

  2. Vilkår for tollnedsettelse

Krav om "den samme" ved utførsel og innførsel.

NBL har tidligere påpekt at det har vært noe uklar praksis med hensyn til hvem som er "den samme". Vi har påpekt behovet for, i visse tilfelle, å akseptere at utførende og innf rende virksomhet ligger innenfor det samme konsern, men ellers fysisk og selskapsrettslig kan være adskilt. Det kan f.eks. være slik at en bedrift produserer et halvfabrikat som sendes ut, det tilsettes nye råvarer og foredles til ferdigvare, og denne tas så inn og p kkes/markedsføres i Norge av et annet selskap i konsernet. Det kan være både driftsmessige og geografiske årsaker til slike løsninger.

Vi foreslo derfor i vår uttalelse 25.11.03 følgende ordlyd:

Tollnedsettelsen er betinget av at innførselen foretas av den samme bedrift eller bedrift i samme konsern som den som foretok utførselen.

Krav om nasjonal egenproduksjon

NBL er av den oppfatning at det som betingelse for tollnedsettelse bør kreves at søker enten har, eller er i ferd med å etablere, en nasjonal egenproduksjon av næringsmidler. Vi finner det ikke rimelig at det skal kreves en norsk produksjon av samme vare. Ofte er den utenlandske bearbeidingen en forutsetning for at produktet skal kunne komme på markedet med norske råvarer.

Det som er situasjonen for en del produkter er følgende:

Det norske markedet er for lite til å forsvare oppbygging av en industriell linje for å produsere produktet. Produktet må derfor produseres ved leiekjøring hos andre bedrifter som allerede har slikt produksjonsutstyr, eller ved egen bedrift i annet land. Bedriften tar norsk råvare ut, og bearbeider denne, for så å ta ferdigproduktet tilbake til Norge. Dersom tollsatsen på ferdigvaren er så høy at vanlig import ikke er aktuelt, vil produktet ikke bli tilbudt den norske

forbruker, alternativt vil det bli tilbudt til en vesentlig høyere pris. Er tollsatsen lav nok, vil produktet bli importert og tilbudt forbruker, men produktet vil imidlertid da være uten norske råvarer fordi det ikke vil være regningssvarende med produksjon i Norge. Dersom man krever produksjon av "tilsvarende landbruksvare på samme fremstillingstrinn som den gjeninnførte varen" vil derfor utenlands bearbeiding - og dermed disse produktene - bli borte. Systemet ville bli meningsløst.

Forslaget om at "Gjeninnf rt mengde landbruksvarer må ikke overstige X % av virksomhetens totale egenproduksjon av tilsvarende produksjonssegment det foregående året" er også totalt uforståelig dersom man ønsker at norske råvarer skal benyttes. Hva mener man med "tilsvarende produksjonssegment"? Er det myndighetenes intensjon at en bedrift som produserer fiskepostei i Norge ikke skal få lov til å sende ut norsk kjøtt for produksjon av en pat  i Danmark? Mener man at vi heller bør produsere ute uten norske råvarer for så å importere produktene til Norge?

Nyetablerte bedrifter med formål å produsere næringsmidler, bør også gis anledning til å benytte utenlands bearbeiding. Vi har tidligere (15.04.02) nevnt gründeren som f r en god ide han gjerne vil teste ut ved utenlands bearbeiding f r han går i gang med produksjon i Norge. Man kan også tenke seg en nyetablert produksjonsbedrift med et sammensatt sortiment som forutsetter at ett av produktene produseres ute helt eller delvis med norske råvarer.

Det følger av ovenstående at NBL mener at det skisserte alternativ ikke er akseptabelt. Dersom den foreslåtte formulering velges, vil den effektivt stoppe enhver utenlands bearbeiding av norske landbruksvarer. Dette vil medføre bortfall av norske alternativer. Formuleringen vil også hindre f.eks. en matprodusent som i dag kun benytter fiskeråstoff, å produsere et landbruks- eller blandingsprodukt ved utenlands bearbeiding.

NBL vil understreke at løsningen på dette spørsmålet er alvorlig. Heller ikke NBL ønsker tilstander der ordningen misbrukes. Den foreslåtte formulering er imidlertid ikke egnet til annet enn å redusere bruken av norske råvarer, eller fjerne norske alternativer i matvarehyllene.

NBL vil derfor gjenta v rt forslag til formulering fra 25.11.03 som vi mener bør være tilstrekkelig:

Søknad om individuell tollnedsettelse kan innvilges virksomhet som produserer næringsmidler i Norge, eller er i ferd med å starte slik produksjon.

  3 Søknad om tollnedsettelse

Opplysninger om kvantum

Det foreslås her at søker må oppgi forventet gjeninnført kvantum per år. Det er ikke gitt noen begrunnelse for kravet. Vi vil dessuten peke på at dette ikke er et krav i EUs tilsvarende regelverk. Gitt tillatelse må ikke begrenses til et bestemt kvantum.

Som vi fremholdt i vår uttalelse 25.11.03, er det generelt ikke mulig for en bedrift ved begynnelsen av en periode med utenlands bearbeiding å si noe sikkert om hvilket kvantum som vil bli utført eller gjeninnført. En slik opplysning fra bedriften om dens forventninger, vil derfor bære preg av å være gjettv rk. Dersom myndighetene mener man bør ha en slags forståelse for

hvilket volum bedriften selv tror kan bli tilfelle, kan man selvsagt be om en slik opplysning. Som grunnlag i vurderingen av søknaden, må imidlertid opplysningen sies å ha liten verdi. Som basis for et krav om korrigert søknad innebærer kravet administrativt merarbeid uten at vi kan se hvilken fordel dette gir forvaltningen.

Det administrative merarbeidet her må ikke undervurderes: Dersom det legges opp til at tillatelse både skal begrenses av varighet (1 år) samt en gitt mengde, så forutsetter det at man hele tiden må følge med på om det er tilstrekkelige kvantiteter igjen på tillatelsen. Det er helt vanlig at det er 2-3 forskjellige funksjoner i bedriften som her er involvert - fabrikk på råvarer, innkjøpsavdelingen på ferdigvaren samt den som sitter på regelverket og rutinene mot SLF og tollvesenet. Det blir utvilsomt en stor utfordring å få koordinert det hele så søknader og tillatelser kommer inn forut for reinnf rsel. Tillatelser skal jo ikke gis med tilbakevirkende kraft, hvilket kan bli et behov dersom volumet overskrides.

Paragrafene 7 – 10 gir etter vår oppfatning myndighetene all den hjemmel som trenges for å sørge for at ordningen ikke misbrukes.

Vi ber derfor om at kravet frafalles. Dersom det anses nødvendig, kan man eventuelt be bedriftene, slik man gjør etter PNS-regelverket, sende inn prognoser til informasjon for myndighetene.

Opplysninger om pris

I siste ledd kreves det at søknaden skal inneholde opplysninger om pris. Det fremgår ikke hva det er bedriften skal oppgi pris på. Som et generelt prinsipp kan det ikke aksepteres at priser må oppgis. Vi kan heller ikke uten videre se at det skulle være behov for priser på de ulike råvarer.

Vi har muntlig fått oppgitt at det er det eller de produkter som tilsettes i utlandet det skal oppgis pris på. Dette burde i så fall fremgå klarere av bestemmelsen.

Det kan for eksempel gjøres ved at man legger til ordene ”*på tilsatt vare*”. Vi har imidlertid vanskelig for å forstå at dette skulle være et behov, med unntak for de få varer som er underlagt verditoll. Vi ber om at bestemmelsen innskrenkes til å gi hjemmel for prisopplysning kun der dette er begrunnet i at det er nødvendig for selve tollberegningen

  4 Fastsettelse av tollsats for industrielt bearbeidede landbruksvarer

I forhold til tidligere forslag, har man nå valgt å ikke hente inn i denne forskriften noen relevante bestemmelser i forskrift 21. desember 2001 nr. 1647(R K-forskriften) eller presiseringer av hvordan disse skal brukes. Det har vi i utgangspunktet ingen innvendinger til.

Norsk næringsmiddelindustri har over flere år opplevet at gapet mellom råvareprisene i EU og råvareprisene i Norge har økt. Dette har gitt en konkurransesituasjon der vi er blitt avhengige av prisnedskrivning (PNS). Temaet ligger for så vidt utenfor denne forskriftens område. Vi kan imidlertid ikke unnlate å peke på situasjonen også relatert til råvarer som sendes ut for utenlands bearbeiding.

  5 Fastsettelse av tollsats for andre landbruksvarer

Vi har tidligere oppfattet myndighetene dithen at en ønsker en ordning for utenlands bearbeiding som gir virksomhetene en reell mulighet til å kunne benytte denne.

Dette er også NBLs overordnede synspunkt: Ordningen må være reell i den forstand at utenlandsk bearbeiding kan være et relevant alternativ for virksomheten, ikke bare når det gjelder R K-produkter, men også når det gjelder ”andre landbruksvarer”. Dette er bakgrunnen for at et flertall av NBLs medlemsbedrifter står fast på det NBL tidligere har sagt om spørsmålet, at tollsatsen (toll på bearbeidingsverdien eller ”industritollen”) bør være betydelig lavere enn 8 %.

Det er ulike syn på spørsmålet blant NBLs medlemsbedrifter. Dette vil bli gjenspeilet i bedriftenes høringsuttalelser.

Som det er vist til tidligere, vil ofte situasjonen være at utenlands bearbeiding vurderes der det å investere i kostbart produksjonsutstyr i Norge for et volum som både kan være usikkert og/eller av begrenset omfang, synes å være umulig. Ordningen kan da bidra til at produktet likevel kan komme ut på det norske markedet med norske råvarer. Ordningen vil derfor kunne bidra til økt differensiering og større mangfold for norske forbrukere. Gjennom bruk av norske råvarer eller evt. halvfabrikata, vil samtidig deler av verdiskapningen skje i Norge. Forutsetningen for at så skal skje, er imidlertid at kostnaden ved å kåpe norsk råvare, frakte denne ut, produsere ute, frakte den hjem igjen og betale toll ikke er større enn å importere en ferdigvare produsert på utenlandske råvarer.

Det har vært hevdet at en høy tollsats på bearbeidingsverdien vil sikre norske arbeidsplasser. Det kan finnes eksempler på at dette er tilfelle. Det er klart at i visse tilfelle vil det kunne være lønnsomt å ta et landbruksprodukt ut for videre bearbeiding, pga. lavere arbeidskraftkostnader i produsentlandet. På den annen side har vi frem til i dag, med kun 8 % toll på bearbeidingskostnaden + frakt, ikke kunnskap om eksempler på utflytting ved hjelp av ordningen utenlands bearbeiding. Det kan nok blant annet skyldes at logistikken er en utfordring, og at transporten og ikke minst den krevende administreringen av ordningen bidrar sterkt i kostnadsbildet.

Dessuten er situasjonen at norske råvarer ofte har en høy verdi. Og jo høyere verdien på råvarer er i forhold til verdien på ferdigproduktet, desto mindre betydning har andre kostnader, slik som lønn og sosiale omkostninger.

Regnestykkene viser likevel at noen produkter kan bli truet av en utenlands bearbeiding uten en høyere tollsats på bearbeidingsverdien enn 8 %. Noen har derfor tatt til orde for at tollsatsen bør være 20 %.

NBL ser at ulike produktgrupper her ikke nødvendigvis er tjent med samme resultat. På denne bakgrunn kan NBL vanskelig komme med noen klar anbefaling i spørsmålet.

  6 Tillatelse til nedsatt tollsats

NBL har gjentatte ganger påpekt at tidsbegrensningen som er angitt (1 år), gir en alt for kort tidsperiode. Nye produkter kan innebære store investeringer i produktutvikling, nye produksjonsmetoder/-kapasitet og markedsoppbygging. En tidshorisont på ett år blir alt for lite i en slik sammenheng. NBL ber igjen om at tillatelser gis for inntil 3 år. Dette er i tråd med EUs regelverk

Det er NBLs oppfatning at dette er så viktig at man heller i § 7 bør innføre en hjemmel for tilbaketrekning av tillatelse i s rlige tilfeller, enn å begrense tillatelsene til ett år i utgangspunktet.

§ 7 Adgang til å avslå søknad i særskilte tilfeller

Så lenge begrepet "særskilte tilfeller" begrenses på samme måte som det gjøres i annen tollovgivning, kan NBL akseptere bestemmelsen. Vi forutsetter at de "vesentlige økonomiske skadevirkninger for norsk landbruk" ved å tillate en bestemt utenlands bearbeiding i vesentlig grad overstiger de skadevirkninger for industrien som en nektelse av slik bearbeiding ville representere.

NBL ber om at det vurderes om denne etter vår oppfatning nødvendige avveining kan bli reflektert i bestemmelsen.

I kommentaren til § 7 synes man å forsøke seg på å beskrive et formål med ordningen:

”... er ment å legge til rette for at næringsmiddelindustrien kan gjennomføre visse produksjonstilpasninger utenlands for å dekke det norske markedet. Dette kan eksempelvis skje ved prøveproduksjon, eller ved at industrien etablerer supplerende produksjonslinjer utenlands fordi de vurderer det som lite økonomiske lønnsomt å etablere produksjon i Norge”

Dette synes snevert, jfr. v r innledning om hva formålet med ordningen er og burde være. Vi blir noe bekymret om hva man egentlig mener når dette sammenholdes med det som s sies om ”utilsiktede markedsforstyrrelser”, der betydningen heller ikke er avklart.

"Vesentlige økonomiske skadevirkninger for norsk landbruk" må være noe mer alvorlig enn det som kan oppstå ved én bedrifts søknad innenfor det regelverk som her foreslås.

§ 8 Opplysningsplikt

Denne opplysningsplikt er forståelig og akseptabel. Vi viser imidlertid til v r argumentasjon vedrørende krav om opplysninger om forventet kvantum. Vi forutser hyppige meldinger til SLF om forventede endringer i kvantum som følge av denne paragraf sammenholdt med § 3.

§ 9 Kontroll

NBL setter stor pris på at vi her i forhold til tidligere utkast har fått en endring fra utlevering av materiell til stedlig kontroll. Dette letter bedriftens administrasjon og samarbeidet med tilsynsmyndigheten.

§ 10 Bortfall av tillatelse mv.

NBL har ikke innvendinger til første setning. Vi er imidlertid usikre på betydningen av annet punktum, som ikke er forklart eller begrunnet nærmere. Dersom vår oppfatning av denne setning er riktig, er vi uenige i deler av denne.

NBL har ikke innvendinger til at gjentatte vesentlige brudd fører til nektelse i ett år. Vi er heller ikke i mot at ett virkelig alvorlig brudd i helt spesielle tilfelle fører til slik nektelse. Vi synes imidlertid det er vanskelig å eksemplifisere hva slags brudd det skulle være. For hva er "vesentlig" brudd? Dette bør klargjøres.

At et par tre mindre forseelser - det vil altså si gjentatte brudd - skulle kunne medføre utestenging i ett år synes urimelig, så lenge ikke vesentlighetskravet oppfylles. Vi ber derfor om en omformulering og klargjøring på dette punkt.

§ 11 Ikrafttredelse

Flere av våre bedrifter benytter i dag ordningen. Ved de endringer som nå kommer, vil noen produkter ikke lenger bli lønnsomme med utenlands bearbeiding, og bedriftene må derfor søke andre muligheter for fortsatt å kunne levere disse produktene i det norske markedet. Andre produkter vil bli helt borte, og må erstattes av substitutter.

Bedriftene må gis nødvendig tid til omstilling. Selv om det en tid har vært klart at det ville komme endringer, har det på ingen måte vært klart hva disse endringene ville innebære. Det er heller ikke klart om det vil bli gitt PNS til råvarer som benyttes, og det er ikke klart om det vil bli toll, og eventuelt med hvilken tollsats, på bearbeiding av andre landbruksvarer.

Endringene som kan bli nødvendige vil kunne måtte medføre investeringer, forhandling/reforhandling og inngåelse av nye og/eller alternative avtaler, og nye administrative rutiner må uansett etableres. Her har bedriftene behov for tid både til å vurdere situasjonen og fatte de nødvendige beslutninger, og til å implementere disse beslutningene.

Vi har tidligere bedt om halvannet års tid til omstilling. Det er i høringsnotatet antydnet ikrafttreden allerede 1. juli 2005. Dette er svært vanskelig for flere av våre bedrifter, som må finne frem til alternative systemer og foreta investeringer ute eller hjemme for å sikre fortsatte leveranser i det norske markedet. Flere av de prosesser vi her står overfor vil uten tvil kreve mye mer enn et halvt år. Vi ber derfor om at ikrafttreden ikke skjer før 1. juli 2006.

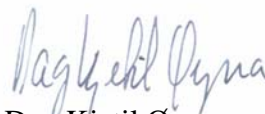
Alternativt ber vi om at de bedrifter som i dag benytter ordningen, og der fortsatte leveranser i det norske markedet fordrer investeringer og omstillinger, etter søknad gis anledning til å benytte nåværende ordning inntil 1. juli 2006.

Med vennlig hilsen

NÆRINGSMIDDELBEDRIFTENES LANDSFORENING

Roald Gulbrandsen

Dag Kjetil Øyna